

دانشگاه شهید چمران اهواز
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
طرح درس ویژه درس‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه

توانبخشی شغلی معلولان

<p>آدرس ایمیل: z.abbaspour@scu.ac.ir</p>	<p>مرتبه علمی: دانشیار</p>	<p>نام و نام خانوادگی استاد: ذبیح اله عباس پور</p>
<p>نیمسال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳</p>	<p>گروه مشاوره</p>	<p>دانشکده: علوم تربیتی و روان شناسی</p>
<p>تعداد واحد: ۲ واحد</p>	<p>نام درس: توانبخشی شغلی معلولان</p>	<p>دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد</p>
<p>جایگاه درس در برنامه درسی دوره: این درس از دروس اصلی دانشجویان رشته توانبخشی است. یکی از اهداف اساسی در توانبخشی معلولان تسهیل اشتغال و توانمندی شغلی معلولان است و مشاوران توانبخشی باید با این بحث آشنایی کامل داشته باشند.</p>		
<p>هدف کلی: هدف کلی این درس درک عمیق تر مفاهیم اساسی در مشاوره شغلی معلولان، نظریه های مشاوره شغلی کاربردی در توانبخشی و تبیین مشکلات شغلی مراجعان بر اساس یک نظریه شغلی توانبخشی نظریه است. همچنین انتظار می رود دانشجویان بتوانند بر اساس ویژگی های شخصیتی، علاقه مندی به نظریه خاص و درک ملاحظات فرهنگی، رویکرد عملی خاص خود را پایه گذاری کنند و گسترش دهند.</p>		
<p>اهداف یادگیری: از دانشجویان انتظار می رود که پس از گذراندن این درس: ۱- مفاهیم اساسی در مشاوره شغلی را بدانند. ۲- نظریه های اساسی در توانبخشی شغلی معلولان را بشناسند ۳- روش های کاربست نظریه های شغلی در عمل را بدانند ۴- مشکلات شغلی معلولان را بر اساس وضعیت موجود تبیین کنند.</p>		
<p>رفتار ورودی: برای یادگیری این درس انتظار می رود دانشجویان متون مربوط به نظریه های روان درمانی، مشاوره با معلولان و فنون کاربردی را بدانند</p>		
<p>مواد و امکانات آموزشی: تابلو کلاس، لپ تاپ، پروژکتور</p>		

روش تدریس:

در این درس جلسات به صورت ارائه مستقیم و سخنرانی و بحث کلاسی است

وظایف دانشجو:

- ۱- حضور به موقع در کلاس
- ۲- مطالعه درس جدید قبل از ورود به کلاس
- ۳- ارائه خلاصه ای از جلسه قبل
- ۴- مشارکت فعال در بحث های کلاسی

شیوه آزمون و ارزیابی:

۱- برای امتحان کتبی از منابع معرفی شده ۲۰ نمره در نظر گرفته می شود

منابع درس:

مشاوره توانبخشی. رندل پارکر و جین بولاند پترسون. ترجمه حمید خاکباز
مشاوره مسیر شغلی. مارک ال ساویکاس. مترجم پریسا نیلفروشان
راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای. عبدالله شفیع آبادی

هفته یکم

(۱۴۰۲/۰۷/۰۵ تا ۱۴۰۲/۰۷/۰۱)

موضوع جلسه: آشنایی/مقدمات

عناوین اصلی ارائه در جلسه: در این جلسه پس از آشنایی با دانشجویان در مورد ماهیت و اهمیت درس، ساختار جلسات کلاسی، منابع و شیوه ارزیابی پایانی توضیح داده می شود. سپس میزان آشنایی دانشجویان با نظریه های مشاوره و روان درمانی و مشاوره توانبخشی و کتب و منابع مطالعه شده بررسی می شود. سپس مقدمه ای بر توانبخشی شغلی معلولان ارائه می گردد.

هفته دوم
(۱۴۰۲/۰۷/۱۲ تا ۱۴۰۲/۰۷/۰۸)

موضوع جلسه: طرح ریزی شغلی و شیوه های انتخاب شغل

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- اهمیت اشتغال برای معلولان
- ۲- طرح ریزی شغلی و حرفه ای و ابعاد آن
- ۳- شغل و شیوه های انتخاب شغل
- ۴- عوامل مرتبط با اشتغال کارآمد

هفته سوم
(۱۴۰۲/۰۷/۱۹ تا ۱۴۰۲/۰۷/۱۵)

موضوع جلسه: مهارت های شناخت و تصمیم گیری شغلی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- خود آگاهی و انتخاب شغل
- ۲- عزت نفس و اشتغال
- ۳- مهارت های برنامه ریزی و حل مساله

هفته چهارم
(۱۴۰۲/۰۷/۲۶ تا ۱۴۰۲/۰۷/۲۲)

موضوع جلسه: نظریه های شغلی برای معلولان

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- وضعیت گلی در مورد اشتغال معلولان
- ۲- روند تغییرات مشاوره شغلی معلولان
- ۳- نظریه های رفتار شغلی و طبقه بندی ها

هفته پنجم
(۱۴۰۲/۰۸/۰۳ تا ۱۴۰۲/۰۷/۲۹)

موضوع جلسه: نظریه طول عمر، فضای زندگی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه نظریه طول عمر، فضای زندگی
- ۲- اصول کلیدی و گزاره های اساسی
- ۳- کاربردهای رایج
- ۴- ملاحظات ویژه این نظریه برای معلولان
- ۵- فرهنگ، محدوده جغرافیایی و محدودیت های این نظریه

هفته ششم
(۱۴۰۲/۰۸/۱۰ تا ۱۴۰۲/۰۸/۰۶)

موضوع جلسه: نظریه هالند

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه نظریه هالند
- ۲- اصول کلیدی و گزاره های اساسی
- ۳- کاربردهای رایج
- ۴- ملاحظات ویژه این نظریه برای معلولان
- ۵- فرهنگ، محدوده جغرافیایی و محدودیت های این نظریه

هفته هفتم
(۱۴۰۲/۰۸/۱۷ تا ۱۴۰۲/۰۸/۱۳)

موضوع جلسه: نظریه صفت عامل

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه نظریه صفت عامل
- ۲- اصول کلیدی و گزاره های اساسی
- ۳- کاربردهای رایج
- ۴- ملاحظات ویژه این نظریه برای معلولان
- ۵- فرهنگ، محدوده جغرافیایی و محدودیت های این نظریه

هفته هشتم
(۱۴۰۲/۰۸/۲۴ تا ۱۴۰۲/۰۸/۲۰)

موضوع جلسه: نظریه سازگاری شغلی مینه سوتا

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه نظریه سازگاری شغلی مینه سوتا
- ۲- اصول کلیدی و گزاره های اساسی
- ۳- کاربردهای رایج
- ۴- ملاحظات ویژه این نظریه برای معلولان
- ۵- فرهنگ، محدوده جغرافیایی و محدودیت های این نظریه

هفته نهم
(۱۴۰۲/۰۹/۰۱ تا ۱۴۰۲/۰۸/۲۷)

موضوع جلسه: نظریه تحول سازگاری شغلی هرشنسون

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه نظریه تحول سازگاری شغلی هرشنسون
- ۲- اصول کلیدی و گزاره های اساسی
- ۳- کاربردهای رایج
- ۴- ملاحظات ویژه این نظریه برای معلولان
- ۵- فرهنگ، محدوده جغرافیایی و محدودیت های این نظریه

هفته دهم
(۱۴۰۲/۰۹/۰۹ تا ۱۴۰۲/۰۹/۰۴)

موضوع جلسه: نظریه شغلی اجتماعی-شناختی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه نظریه تحول سازگاری شغلی هرشنسون
- ۲- اصول کلیدی و گزاره های اساسی
- ۳- کاربست های رایج
- ۴- ملاحظات ویژه این نظریه برای معلولان
- ۵- فرهنگ، محدوده جغرافیایی و محدودیت های این نظریه

هفته یازدهم
(۱۴۰۲/۰۹/۱۵ تا ۱۴۰۲/۰۹/۱۱)

موضوع جلسه: نظریه شغلی محدودیت، سازش و خودآفرینی گاتفردسون

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه نظریه شغلی محدودیت، سازش و خودآفرینی گاتفردسون
- ۲- اصول کلیدی و گزاره های اساسی
- ۳- کاربست های رایج
- ۴- ملاحظات ویژه این نظریه برای معلولان
- ۵- فرهنگ، محدوده جغرافیایی و محدودیت های این نظریه

هفته دوازدهم
(۱۴۰۲/۰۹/۲۲ تا ۱۴۰۲/۰۹/۱۸)

موضوع جلسه: نظریه شغلی سازمانی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه نظریه شغلی سازمانی
- ۲- اصول کلیدی و گزاره های اساسی
- ۳- کاربست های رایج
- ۴- ملاحظات ویژه این نظریه برای معلولان
- ۵- فرهنگ، محدوده جغرافیایی و محدودیت های این نظریه

هفته سیزدهم
(۱۴۰۲/۰۹/۲۹ تا ۱۴۰۲/۰۹/۲۵)

موضوع جلسه: نظریه شغلی جامعه شناختی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه نظریه شغلی جامعه شناختی
- ۲- اصول کلیدی و گزاره های اساسی
- ۳- کاربست های رایج
- ۴- ملاحظات ویژه این نظریه برای معلولان
- ۵- فرهنگ، محدوده جغرافیایی و محدودیت های این نظریه

هفته چهاردهم
(۱۴۰۲/۱۰/۰۶ تا ۱۴۰۲/۱۰/۰۲)

موضوع جلسه: مشاوره شغلی و تصمیم گیری شغلی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه مشاوره شغلی و تصمیم گیری شغلی
- ۲- اصول کلیدی و گزاره های اساسی
- ۳- کاربست های رایج
- ۴- ملاحظات ویژه این نظریه برای معلولان
- ۵- فرهنگ، محدوده جغرافیایی و محدودیت های این نظریه

هفته پانزدهم
(۱۴۰۲/۱۰/۱۳ تا ۱۴۰۲/۱۰/۰۹)

موضوع جلسه: مدل های مشاوره شغلی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تناسب شخص محیط
- ۲- مدل های پردازش شناختی و تصمیم گیری شغلی
- ۳- مدل های چند فرهنگی
- ۴- روان شناسی دیدگاه کاری
- ۵- چارچوب INCOME
- ۶- مدل بوم شناختی برای رفتار شغلی و مداخله